

بایسته های سرمایه گذاری در پتروشیمی

سیدروح اله وحید کیانی

صنعت ارزش آفرین پتروشیمی، نقش پر اهمیتی در ایجاد ارزش افزوده منابع نفتی کشور (به عنوان یک ثروت دارایی) دارد. ایران با داشتن ۲۷ تریلیون متر مکعب ذخیره گازی، معادل ۸ درصد گاز طبیعی شناخته شده در جهان را در اختیار دارد.

به بیان دیگر، کشور ایران دومین دارنده (حدود ۱۶ درصد) گاز در جهان است. از سوی دیگر، کشورمان با بیش از ۱۳۸ میلیارد بشکه نفت خام قابل استحصال و معائنات گازی، معادل ۱۱ درصد از کل حجم نفت جهان را دارا است. حال با توجه به این منابع عظیم هیدروکربوری به عنوان مزیت اقتصادی صنعت پتروشیمی می تواند جایگاه در خور توجهی در اقتصاد کشور داشته باشد. نگاهی به صادرات نفتی کشور در سال های گذشته، گواه اهمیّت صادرات محصولات پتروشیمی است. افزون بر این، نقش محصولات پتروشیمی در توسعه سایر صنایع داخلی را نیز می توان به بدلی دانست. صنایعی مانند خودرو، کشاورزی و سایر موارد مرهون خدمات صنعت پتروشیمی است. از سوی اقدام بی نظیر تولید بزرگ در مجتمع های پتروشیمی ایران هم نباید فراموش کرد. اما صنایع پتروشیمی برای توسعه و شکوفایی مطلوب در خود نیازمند توجه به پیش نیازهای است که از مهم ترین آنها می توان به تامین مالی پروژه های آن اشاره کرد. صنعت پتروشیمی مانند صنایع نفت و گاز نیازمند حجم بالایی در سرمایه گذاری های بوده و از جمله صنایع سرمایه بر شناخته می شود. صنایع پتروشیمی خود شامل بخش های بالادستی (مجتمع های لنتینی، اروماتیک و ...) و صنایع مکمل (میانی و نهایی (پلاستیک، لاستیک و ...) است. در این بخش نگاه زنجیره ای بر توسعه این صنایع که به عنوان نگاه و الگوی موفق (پارک های شیمیایی) در تمامی کشورهای پیشرفته شناخته می شود، ضرورت توسعه صنایع بالادست و میانی پتروشیمی را به صورت Complex نمایان می سازد. از سوی دیگر توجه به اجرای اصل ۲۴ قانون اساسی، شرکت ملی صنایع پتروشیمی به عنوان نهاد دولتی تنها می تواند مشارکت ۲۰ درصدی در سرمایه گذاری داشته باشد. بنابراین نقش بخش خصوصی در سرمایه گذاری های پیش ملموس شده است. حال می توان نتیجه گرفت که باید جذابیت بخشی سرمایه گذاری در زنجیره صنایع بالا دست و میانی پتروشیمی را از جمله مهم ترین وظایف حاکمیتی شرکت ملی صنایع پتروشیمی دانست. اما ضرورت های جذب سرمایه گذاری در صنایع پتروشیمی با توجه به حجم بالای سرمایه گذاری مورد نیاز در افق چشم انداز در صنایع بالادست (۹۰ میلیون دلار) و حجم عظیم تر آن در صنایع پایین دست آن بدین شکل است که برای جذب چنین سرمایه ای باید ساختار مناسب و روش ها و سیستم های مناسبی برای آن تدوین کرد. سرمایه گذاران باقی در این صنایع نیازمند کسب آگاهی، افزایش دانش و اطلاعات تخصصی در حوزه صنایع پتروشیمی هستند که این آوزام باید به واسطه خود شرکت ملی پتروشیمی یا شرکت های مشاوره مدیریت و مشاوره سرمایه گذاری انجام شود. از سوی دیگر، سرمایه گذاران ضمن آگاهی از فرصت ها و تهدیدهای این بخش صنعتی، باید با شمولی ها و ضمانت های ای سوری دولت و شرکت ملی صنایع پتروشیمی برخورد دارند تا ریسک های سرمایه گذاری در آن در حداقل برسد. نیز مطلع شوند موضوع مهم تری که افراد علاقه مند به سرمایه گذاری در پتروشیمی باید نسبت به آن آگاه شوند و تردید آنها نیز باید از سوی دولت رفع شود. مسأله مهمی خوراک است. علم تامین قطعی خوراک و مواد اولیه از سوی مجتمع های پتروشیمی است که با دلیل خصوصی بودن این مجتمع ها با به دلایل دیگر راضی نیستند، محصولات خود را به صورت بلندمدت (Long Term) در اختیار صنایع پایین دست قرار دهند. نکته دیگر اینکه به طور معمول علاقه مندان به سرمایه گذاری در حوزه صنایع پتروشیمی و صنایع مکمل آن، فرصت هستند که موسسات میانی مالی بانک ها را به دلیل حجم بالای سرمایه مورد نیاز همچنین کاهش ریسک در این صنایع سرمایه گذاری ها مشارکت دهند. حضور سرمایه گذاران خارجی نیز از جمله ضرورت های توسعه سرمایه گذاری در زنجیره ارزش پتروشیمی است. سرمایه گذار خارجی علاوه بر تامین مالی پروژه ها و فرصت های سرمایه گذاری، زمینه انتقال تکنولوژی آسان تر، پشتیبانی و استفاده از خدمات جانبی و مهندسی را فراهم می سازد. توجه به سرمایه گذاری در مناطق ویژه، نزدیک بودن به منابع تامین خوراک از مبادی کلیدی همچنین صنایع میانی پتروشیمی است. عنوان پارک های پتروشیمی (در جمله دیگر مواردی است که نیازمند مطالعه و بررسی از سوی سرمایه گذاران است تا مکان پایی دقیقی داشته و از بعد سرمایه گذاری و اقتصادی دارای جذابیت باشد، اما سیاست گذاران و معبران امر تسهیل سرمایه گذاری در بخش پتروشیمی برای تحقق اهداف کمی این بخش چه اقداماتی را باید برای کمک به سرمایه گذاری انجام دهند.

- ۱- ایجاد ساختار و مرکزی مستقل یا نیروی انسانی مجرب و آشنا به امور سرمایه گذاری و صنعت پتروشیمی، که این مرکز اختیارات لازم را جهت مذاکره داشته باشد.
- ۲- قوانین سرمایه گذاری مورد نیاز باید اصلاح شود.
- ۳- دولت برای توسعه صنعت پتروشیمی در نواحی مختلف، باید زیر ساخت های مورد نیاز را به ویژه در چند منطقه مطالعه شده برای ایجاد پارک ها و زنجیره ها توسعه دهد.
- ۴- مهم ترین عامل جذب سرمایه گذاری در ایران به علت داشتن مزیت نسبی در کشور تامین مواد اولیه است دولت باید با سیاست گذاران شفاف در این حوزه، دسترسی سرمایه گذاران به مواد اولیه ارزان و قابل اطمینان را تسهیل کند.
- ۵- دولت با اضمای تقاضای همکاری با موسسات مالی و پولی، زمینه استفاده از منابع مالی این موسسات از سوی سرمایه گذاران را فراهم سازد تا آنها بتوانند با مشارکت و همکاری در توسعه صنعت پتروشیمی گام بردارند.
- ۶- سیاستگذاران با سیاست گذاری منسجم باید زمینه توسعه فعالیت شرکت های مشاوره مدیریت و کارشناسان پتروشیمی را فراهم سازد.

کارشناس ارشد شرکت ملی صنایع پتروشیمی

مژه معاون وزیر نفت در امور پتروشیمی به سرمایه گذاران خارجی:

شرکت های خارجی بیایند کمک می کنیم

دانش نفت:مدیرعامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی از آمادگی ایران برای تسهیل شرایط سرمایه گذاری و حل مشکلات شرکت های خارجی علاقه مند به سرمایه گذاری در صنعت پتروشیمی خبر داد.

به گزارش روابط عمومی شرکت ملی صنایع پتروشیمی، عبدالحسین بیات در دیدار با سفیر چین در ایران با تأکید بر سوادوری طرح های پتروشیمی گفت: صنعت پتروشیمی یکی از بسترهای بی نظیر برای سرمایه گذاری در ایران است. وی افزود: امروز ظرفیت تولید محصولات پتروشیمی در ایران ۵۱ میلیون تن است و پیش بینی می شود تا پنج سال آینده این رقم به ۱۰۰ میلیون تن در سال افزایش یابد. بیات عمده محصولات صنعت پتروشیمی ایران را متانول، اوره و پلی اتیلن ها برشمرد و تأکید کرد: با توسعه صنعت پتروشیمی ایران، نیاز فزاینده چین نیز به این محصولات تامین می شود. ضمن آنکه شرکت های چینی در صورت مشارکت و سرمایه گذاری در توسعه این صنعت می توانند محصولات تولیدی را در خودشان به چین صادر کنند. همچنین در این دیدار سفیر چین در ایران با اشاره به گسترش روابط تهران و پکن در سال های اخیر، تأکید چین به همکاری بیشتر در بخش های بالادستی و پایین دستی صنایع نفت، گاز و پتروشیمی ایران خبر داد. یو هوونگ یانگ با اشاره به رشد ۳۸ درصدی حجم مبادلات تجاری ایران و چین در سال ۲۰۱۰ میلادی گفت: دو کشور در تلاش هستند تا با گسترش همکاری ها، شتاب بیشتری به روند مناسبات دو کشور و همچنین رونق بخشی به اقتصادشان بدهند. وی اظهار داشت: اسامه در ایران سال چهارم همکاری اقتصادی نامگذاری شده است و این نشان می دهد که ایران قصد دارد در برنامه ۵ ساله خود به اهداف بزرگی برسد. یو هوونگ یانگ برنامه های توسعه کشور خود را ۱۲ برنامه عنوان و خاطر نشان کرد: چین در حال حاضر اولین برنامه خود را پشت سر می گذارد. وی توسعه و رونق چین را نیازمند همکاری با کشورهای مختلف از جمله جمهوری اسلامی ایران دانست و تأکید کرد: گسترش روابط تجاری با ایران با توجه به مواضع مشترک سیاسی دو کشور از خواسته های مقامات چینی است. این مقام چینی با اشاره به اینکه ایرانی ها راهکار خود را زود تحریم های غربی را یافته اند، خاطر نشان کرد: طرح ضربتی تولید بزرگ در ۶ مجتمع بزرگ پتروشیمی و خودکفایی ایران در تولید بزرگ و صادرات آن نمونه ای بارز از این ابتکار توسط ایرانی هاست. یو هوونگ یانگ در ادامه از آمادگی دولت چین برای افزایش همکاری شرکت های این کشور با ایران خبر داد و تأکید کرد: شرکت های خصوصی این کشور جهت ایجاد و توسعه همکاری با ایران مورد حمایت و تشویق قرار خواهند گرفت.

ایران بزرگترین تولیدکننده اوره جهان می شود

معاون وزیر نفت همچنین با اشاره به ساخت ۵ طرح جدید تولید کود اوره و

آمونیاک از افزایش ظرفیت تولید اوره به بیش از ۱۲ میلیون تن خبر داد و گفت: به زودی ایران بزرگترین تولیدکننده کود اوره جهان خواهد شد. عبدالحسین بیات درباره جزئیات اجرای طرح توازن کود شیمیایی در بین مجتمع های پتروشیمی کشور، گفت: شرکت ملی صنایع پتروشیمی متعهد به تامین کود شیمیایی مورد نیاز کشاورزان و جهاد کشاورزی کشور است. مدیرعامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی با تأکید بر اینکه با تأکید بر اینکه هدف از اجرای طرح توازن کود شیمیایی قیمت گذاری شفاف این محصول پتروشیمی است، تصریح کرد: با اجرای این طرح تفاوت قیمتی بین کود بین المللی شده در بازارهای داخلی و بین المللی مشخص می شود. معاون وزیر

از تمام فعالان منطقه ای و جهانی صنعت پتروشیمی در عرصه تولید محصول و فناوری برای حضور در این همایش دعوت شده است

امروز ظرفیت تولید محصولات پتروشیمی در ایران ۵۱ میلیون تن است و پیش بینی می شود تا پنج سال آینده این رقم به ۱۰۰ میلیون تن در سال افزایش یابد

نفت با بیان اینکه هم اکنون ظرفیتی برای تولید سالانه چهار میلیون و ۴۰۰ هزار تن کود شیمیایی در سطح کشور وجود دارد، اظهار داشت: مطالعات انجام گرفته نشان می دهد که نیاز بازار داخلی به این محصول پتروشیمی حدود ۲ تا ۱.۸ میلیون تن در سال است. این عضو ستاد تدابیر ویژه اقتصادی وزارت نفت با اعلام اینکه بر این اساس امکان صادرات بیش از دو میلیون تن کود اوره به بازارهای خارجی فراهم می شود، تبیین کرد: در حال حاضر ظرفیت مازاد نیازهای داخلی به کود اوره حدود دو میلیون و ۵۰۰ هزار تن برآورد می شود. ایران با اجرای طرح توازن تولید و مصرف کود اوره در شمال و جنوب کشور قصد تبدیل به یکی از بزرگترین صادرکنندگان این محصول پتروشیمی در خاورمیانه را دارد. وی همچنین با اشاره به ساخت هفت طرح قطعی تولیدکننده اوره و آمونیاک در برنامه پنجم توسعه، یادآور شد: تا سال ۱۳۹۴ در مجموع باید طرحهای تولید اوره و آمونیاک در شرکت شیراز، زرگان یاسوج، زنجان، هرمز، هنگام و لاوان در مدار بهره برداری قرار بگیرند. معاون وزیر نفت در ادامه با اشاره به انجام مطالعات برای ساخت دو واحد کود اوره و آمونیاک در فرایند استان فارس و مسجدسلیمان، تأکید کرد: ساخت این دو طرح هنوز به طور رسمی مصوب نشده است و مطالعات اجرای آنها مراحل نهایی خود را پشت سر می گذارد. به گفته مدیرعامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی پیش بینی می شود تا پایان برنامه پنجم توسعه در مجموع با ساخت و راه اندازی طرحهای جدید نزدیک به هشت میلیون تن به ظرفیت تولید کود اوره و آمونیاک افزوده شود که در این صورت ایران به بزرگترین تولیدکننده این محصول پتروشیمی تبدیل می شود. سال گذشته با بهره برداری از فاز دوم مجتمع پتروشیمی پردیس ظرفیت تولید اوره ایران به بیش از ۴.۲ میلیون تن افزایش یافت و رسماً کشورمان به پاشگاه صادرکنندگان اوره جهان پیوست. بر این اساس با اجرای این طرح کود اوره شیمیایی تولید شده در مجتمع های پتروشیمی شمال کشور همچون پتروشیمی خراسان و کارخانه امکان صادرات این محصول پتروشیمی از بندر ماهشهر و عسولیه فراهم می شود.

ساخت ۲۸ درصد از کالاهای مورد نیاز پتروشیمی در داخل کشور

دانش نفت:مدیرعامل شرکت تامین قطعات و تجهیزات شرکت ملی صنایع پتروشیمی (SPECC) گفت: تاکنون توانستیم ۷۸ درصد از کالا های مورد نیاز در پتروشیمی را در داخل بسازیم و برای دیگر کالاها نیز برنامه مطالعاتی تا ۱۸ ماهه داریم.

جلیل سبحانی با اشاره به برنامه پنجم توسعه که قرار است تا پایان ۱۰ درصد از کالاهای مورد استفاده در پروژه ها، ارداتی و ۹۰ درصد نیز ساخت داخل باشد، گفت: تاکنون شرکت SPECC براساس نیاز پروژه های پتروشیمی توانست ۷۸ درصد از کالاهای مورد نیاز در داخل تهیه و به مجتمع ها ارائه کند. وی ادامه داد: بر اساس برنامه ریزی به عمل آمده قصد داریم تا پایان سال ۹۴ و ۹۵ بتوانیم بیش از ۹۰ درصد از کالاهای قطعات و خاطر نیاز این صنعت را در داخل فراهم و حد امکان نیز از ورود کالاهای خارجی جلوگیری کنیم. مدیرعامل شرکت SPECC تأکید کرد: برنامه پتروشیمی توانستیم برخی را در داخل تولید و برخی دیگر از کالاها را نیز به زودی تولید می کنیم.

برای شرکت در نهمین همایش بین المللی پتروشیمی:

بزرگان صنعت پتروشیمی در منطقه و جهان به ایران می آیند

دانش نفت: مدیر برنامه ریزی و توسعه شرکت ملی صنایع پتروشیمی با اعلام برگزاری نهمین همایش بین المللی پتروشیمی در روزهای پایانی اردیبهشت ماه گفت: از تمام فعالان منطقه ای و جهانی صنعت پتروشیمی در عرصه تولید محصول و فناوری برای حضور در این همایش دعوت شده است. رمضان اولادی در باره ثبت نام ۲۳ شرکت ایرانی و ۱۴ شرکت خارجی تا اوایل هفته گذشته به خبرنگار شانا گفت: ثبت نام تا چند روز مانده به برگزاری همایش ادامه دارد و پیش بینی می کنیم با استقبال خوبی که تاکنون انجام شده است، ۱۰۰ شرکت خارجی و ۱۸۰ شرکت ایرانی در نهمین همایش بین المللی صنعت پتروشیمی ثبت نام کنند. وی یادآور شد: در این دوره از همایش علاوه بر کشورهای شرکت های که در گذشته شرکت داشته اند، توجه ویژه ای به

برای معرفی آنان باشند. اولادی، شناسایی فناوری های جدید پتروشیمی در بخش های بالادستی و پایین دستی ارزیابی چشم انداز تولید و بازار محصولات پتروشیمی، معرفی فرصت های سرمایه گذاری در صنعت پتروشیمی به علاقه مندان، بررسی ابزارهای نوین حفظ محیط زیست در صنعت پتروشیمی، بررسی زمینه های یکپارچه سازی طرح های بالاشیمیایی و پتروشیمی و مباحث مربوط به کاهش هزینه های تولید با توجه به هدفمندی برنامه ها را از محورهای همایش نهم برشمرد. وی تأکید کرد: در همایش نهم به ویژه روی تکمیل زنجیره ارزش محصولات و توسعه صنایع پایین دستی با تکمیلی تأکید بسیار شده است.

برگزاری کارگاه های تخصصی در حاشیه همایش

مدیر برنامه ریزی و توسعه شرکت ملی صنایع پتروشیمی همچنین از برگزاری کارگاه های تخصصی از سوی ICIS سنگاپور در حاشیه همایش خبر داد و افزود: این کارگاه ها برای آشنایی بیشتر علاقه مندان به مسائل روز صنعت پتروشیمی برگزار می شود. اولادی با بیان این که ستاد اجرایی همایش از مدیران ستادی شرکت ملی صنایع پتروشیمی تشکیل شده است، تصریح کرد: در این ستاد حتی از مدیران گذشته شرکت و صاحب نظران عرصه صنعت پتروشیمی نیز نظرخواهی شده است. وی ادامه داد: همچنین در این دوره از همایش های پتروشیمی از بخش های فعال غیردولتی در صنعت پتروشیمی مانند انجمن صنفی کارفرمای پتروشیمی، ساتا، بازگاتی پتروشیمی، نیکو و باختر به عنوان شرکت های همکار کمک گرفته شده است.

مدیرعامل شرکت (اسپک) خبر داد:

تا ۱۸ ماه طول می کشد سعی می کنیم بتوانیم در داخل این کالا را بسازیم. وی با اشاره به اینکه سال گذشته به دلیل تحریم توانستیم ۶ کالای مورد نیاز صنعت پتروشیمی را وارد کنیم تصریح کرد: در یک برنامه تحقیقاتی توانستیم برخی را در داخل تولید و برخی دیگر از کالاها را نیز به زودی تولید می کنیم.